

СИЛАБУС

з дисципліни «Звітність підприємств»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – **Рижикова Наталія Іванівна**, д.е.н., професор кафедри обліку та аудиту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/rizhikova-natalija-ivanivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити – базові знання з дисциплін: Українська мова (за професійним спрямуванням), «Фінансовий облік», «Організація бухгалтерського обліку», «Бухгалтерський облік», «Фінанси, гроші та кредит», «Економіка підприємства», «Статистика».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна «Звітність підприємств» буде корисна майбутнім фахівцям з фінансів, банківської справи та страхування для набуття знань та практичних навичок щодо формування у студентів вмінь накопичувати, опрацьовувати, оцінювати та аналізувати інформацію, необхідну для складання звітності підприємства, формувати теоретичну та методологічну бази, необхідні для оволодіння практикою використання звітності. Дисципліна включає в себе вивчення теоретичних основ і порядку формування звітності підприємств. У рамках курсу розглядається широке коло питань, а саме: суть, значення та види фінансової звітності та загальні вимоги до її складання; методика складання основних форм фінансової звітності; порядок виправлення помилок і зміни у фінансових звітах; порядок складання зведеної та консолідованої фінансової звітності, а також фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва; призначення, склад та порядок складання податкової, статистичної та спеціальної звітності.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні положення МСБО та Національних П(С)БО;
- порядок організації облікової політики підприємства в частині організації та подання звітності;
  - основні засади організації підготовки та подання фінансової звітності;
  - порядок заповнення та подання основних форм податкової звітності;
  - основні засади організації підготовки та подання статистичної звітності;
  - особливості складання і подання звітів суб'єктами малого підприємництва;
  - мету та порядок складання консолідованої звітності.

вміти:

- використовувати основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують порядок заповнення та подання основних форм звітності на підприємстві;
  - організовувати підготовку та подання фінансової звітності;
  - заповнювати основні форми податкової звітності;
  - організовувати підготовку та подання статистичної звітності;
  - складати звіти суб'єктів малого підприємництва;
  - складати консолідовану звітність.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета – формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних навичок щодо складання бухгалтерської, податкової, статистичної та інших видів звітності.

Завдання курсу:

- знання основних положень МСБО та Національних П(С)БО;

- засвоєння особливостей питань державного регулювання та методичних засад складання звітності;
- набуття навичок організації підготовки і подання фінансової звітності;
- напрацювання навичок складання та подання форм податкової і статистичної звітності;
- уміння складати звіти суб'єктів малого підприємництва;
- знання мети та порядку складання консолідованої звітності.

Компетентності:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій;
- вміння накопичувати, опрацьовувати, оцінювати та аналізувати інформацію, необхідну для складання звітності підприємства з метою покращення його діяльності;
- здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;
- застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;
- здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

Результати навчання. В результаті вивчення курсу студенти мають: формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

Структура курсу:

Тема 1. Сутність, значення та види звітності

Сутність звітності та її значення. Звітність для власних потреб та для зовнішніх користувачів. Класифікація та регламентація звітності підприємства. Принципи підготовки фінансової звітності та розкриття інформації. Основні положення НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності». Підготовка облікових даних для складання фінансової звітності. Порядок та строки подання бухгалтерської звітності. Терміни зберігання бухгалтерських фінансових звітів.

Тема 2. Методика складання Балансу

Визначення Балансу. Мета складання Балансу. Визначення активів, зобов'язань і капіталу в Балансі. Структура Балансу. Розділи активу і пасиву Балансу. Умови для відображення активів і зобов'язань в Балансі. Зміст статей Балансу. Взаємозв'язок статей Балансу та рахунків (субрахунків) бухгалтерського обліку. Джерела інформації для складання Балансу. Оцінка та розкриття статей Балансу в Примітках до річної звітності.

Тема 3. Методика складання Звіту про фінансові результати

Мета складання Звіту про фінансові результати. Види діяльності підприємства: операційна, інвестиційна, фінансова. Критерії визначення доходів і витрат. Структура звіту про фінансові результати та розкриття змісту його статей. Рахунки бухгалтерського обліку для відображення доходів, витрат і фінансового результату. Порівняльність показників Звіту про фінансові результати з показниками інших форм звітності. Примітки до Звіту про фінансові результати.

Тема 4. Методика складання Звіту про рух грошових коштів

Мета складання Звіту про рух грошових коштів. Визначення терміну грошових коштів та їх еквівалентів. Прямий і непрямий методи складання звіту. Джерела інформації для складання Звіту про рух грошових коштів. Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності. Рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності. Рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Розкриття інформації про рух грошових коштів у

Примітках до фінансової звітності. Порівнянність показників Звіту про рух грошових коштів з показниками інших форм звітності.

Тема 5. Методика складання Звіту про власний капітал

Мета складання Звіту про власний капітал. Джерела інформації для складання Звіту про власний капітал. Види капіталів на підприємстві. Фактори змін за статтями Звіту про власний капітал. Порядок заповнення Звіту. Розкриття інформації про власний капітал у Примітках до фінансових звітів.

Тема 6. Примітки до фінансових звітів

Структура форми фінансової звітності «Примітки до річної фінансової звітності». Зміст розділів звіту. Взаємозв'язок показників Форми 5 з показниками інших форм фінансової звітності. Джерела інформації для складання і заповнення «Приміток до річної фінансової звітності». Примітки щодо облікової політики і облікових оцінок. Примітки щодо виправлення помилок, припущених у фінансових звітах минулих років.

Тема 7. Фінансові звіти суб'єктів малого підприємства

Основні положення П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства». Ознаки, за якими підприємства відносять до категорії малих. Особливості використання в обліку спрощеного Плану рахунків і форми обліку. Склад фінансових звітів малих підприємств. Структура і порядок складання Балансу (форма 1-м). Структура і порядок складання Звіту про фінансові результати (форма 2-м).

Тема 8. Загальні положення складання та подання податкової звітності

Система оподаткування в Україні як складова взаємовідносин держави з суб'єктами підприємницької діяльності. Принципи формування податкового законодавства. Класифікація податків. Порядок складання, подання податкових декларації та розрахунків до органів державної фіскальної служби.

Тема 9. Звітність з податку на прибуток підприємств

Склад податкової звітності з податку на прибуток підприємства: форми декларації та додатків. Порядок заповнення декларації з податку на прибуток та додатків. Терміни подання декларації та сплати податку.

Тема 10. Звітність з податку на додану вартість

Форма декларації з ПДВ, порядок її заповнення та подання. Звітні періоди. Порядок складання та реєстрації податкових накладних у ЄРПН, уточнюючого розрахунку податкових зобов'язань з ПДВ у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок, додатків до декларації. Внесення змін до податкової звітності.

Тема 11. Звітність з інших податків

Склад податкової звітності, форми декларацій та додатків до них, звітні періоди, порядок складання та подання звітності з екологічного податку, акцизного податку, податку на доходи фізичних осіб, рентної плати, мита, єдиного податку, податку на майно та місцевих зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Тема 12. Статистична звітність

Законодавчі і нормативні акти, які регламентують склад і порядок подання статистичної звітності. Залежність форм і кількість звітності від виробничого напрямку підприємства. Мета складання, періодичність, форми і перелік показників статистичної звітності на сільськогосподарських підприємствах. Порядок заповнення основних форм статистичної звітності.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50% семестрової оцінки (залік).

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>